

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“
Чајниче
за период 01.01-31.12.2021. године**

Број: РВ078-22

Бања Лука, 16.11.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	5
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	10
	1. Увод.....	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	10
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Биланс успјеха	14
	6.1.1. Приходи.....	14
	6.1.2. Расходи	15
	6.1.3. Финансијски резултат.....	17
	6.2. Биланс стања.....	17
	6.2.1. Актива	17
	6.2.2. Пасива.....	20
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	22
	6.3. Биланс токова готовине	22
	6.4. Временска неограниченост пословања	23
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	23
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Негативно мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче који обухватају Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31. децембар 2021. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче, не приказују истинито и објективно, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за негативно мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и извршен сходно одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер имовина није означена инвентурним бројевима, комисија за попис није утврдила стварно стање на основу извода и конфирмација салда потраживања, обавеза и новчаних средстава, није пописана туђа имовина коју користи Дом здравља, те извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања потраживања и обавеза.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја:

Приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују прецијењени су у износу од 84.000 КМ, за колико су потцијењени остали пословни приходи, јер су приходи од дотација евидентирани као приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују, што није у складу са чланом 53. Правилника о контном оквиру и саржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1., 6.2.1.1. и 6.2.2. извјештаја:

Разграничени приходи и примљене донације потцијењени су у износу од 83.729 КМ и губитак текуће године у износу од 75.183 КМ, а прецијењени су остали пословни приходи у износу од 75.183 КМ, јер приходи од донација нису признати на систематској основи у билансу успјеха током периода у којима се признају повезани расходи и приликом признавања опреме није евидентиран износ од 8.546 КМ, што није у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 12. и 17.) и чланом 28. и 53. Правилника о контном оквиру и саржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Такође, по основу признавања исте постројења и опрема у припреми потцијењена су у износу од 71.760 КМ, док су постројења и опрема прецијењена у износу од 63.214 КМ, јер опрема која није стављена у употребу евидентирана је на постројењима и опреми, што није у складу са чланом 4. став 12) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2.1., 6.1.3., и 6.2.2.2. извјештаја:

Трошкови бруто зарада, накнада зарада и осталих личних расхода и трошкови производних услуга прецијењени су у износу од 41.337 КМ за колико је прецијењен губитак текуће године, а потцијењене су обавезе за зараде и накнаде зарада у износу од 21.204 КМ и губитак ранијих година у износу од 62.541 КМ, јер у текућој години није евидентиран дио обрачунатих доприноса на плате и није извршена ретроспективна корекција утврђених грешака из претходног периода већ су расходи из ранијег периода евидентирани у текућој години, што није у складу са МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27. и 28.) и МРС 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41. и 42.).

Као што је наведено под тачкама 6.1.2.3. и 6.2.1.2. извјештаја:

Краткорочна потраживања прецијењена су у износу од 42.655 КМ, а потцијењени расходи од усклађивања вриједности имовине у износу од 41.052 КМ, губитак текуће године у износу од 41.052 КМ и губитак ранијих година у износу од 1.603 КМ, јер иста нису коригована и евидентирана сходно члану 16. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и члану 46. став 10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.2. извјештаја:

Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања прецијењена су у износу од 19.393 КМ за колико је прецијењен губитак ранијих година, јер је у ранијим годинама на расходима и пасивним временским разграничењима евидентиран износ укупне камате по ануитетном плану за цијели период трајања уговора о зајму, што није у складу са чланом 18. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче.

Као што је наведено под тачком 6.3. извјештаја:

У Билансу токова готовине укупни приливи и одливи прецијењени су у износу од 112.760 КМ, јер је Дом здравља на приливима исказао неготовинске ставке и ненаплаћена потраживања, на одливима неизмирене и погрешно исказане обавезе и ставке које нису изведене из књиговодствене евиденције нити су на приливима и одливима исказане проведене компензације, што није у складу са чланом 8., 10.

став (2. и 3.), чланом 14. став 4), чланом 11. став 4) и чланом 17. став 3) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге и друга правна лица и предузетнике и MPC 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14., 16. и 43.).

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје не садрже објелодањивања сходно захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја, MPC 2 – Залихе, MPC 7 - Извјештај о токовима готовине, MPC 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, MPC 16 - Некретнине, постројења и опрема и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Временска неограниченост пословања

Јавна здравствена установа Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајничке објелоданила је у Напоменама уз финансијске извјештаје да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Дом здравља наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2021. године Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању цјелокупног нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о овим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за негативно мишљење нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје. Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 16.11.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Негативно мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче за 2021. годину нису, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за негативно мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Један извршилац запослен је на радном мјесту које није систематизовано, а на четири радна мјеста на којима је систематизован по један извршилац запослена су два извршиоца, што није у складу са чланом 26. Закона о раду.

Путем благајне вршено је плаћање набавки роба и услуга за различите намјене изнад прописаног износа за појединачне трансакције, а полог новца на пословне рачуне није вршен у прописаним роковима, што није у складу чланом 2. став 2), чланом 3. став 1) тачка њ) и чланом 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Примијењени коефицијенти за обрачун накнада за дежурство запослених већи су у односу на коефицијенте прописане чланом 31. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске.

Јавна здравствена установа Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче није успоставила помоћне књиге непокретности, постројења и опреме и залиха сходно члану 12. став 5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Јавна здравствена установа Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче закључила је 12 уговора о дјелу за послове у оквиру редовне дјелатности и за систематизована радна мјеста, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Набавке материјала, горива, угља, опреме и услуга у износу од 62.057 КМ извршене су без провођења процедура јавних набавки, што није у складу са чланом 6. и 18. Закона о јавним набавкама.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче.

Бања Лука, 16.11.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре пописа имовине и обавеза, утврђивање и исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, те извјештавање о попису врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) разграничени приходи и примљене донације као и приходи од донација признају и евидентирају сходно MPC 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 12. и 17.) односно члану 57. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;
- 3) расходи и обавезе евидентирају, а ретроспективне корекције материјално значајних грешака врше сходно MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27. и 28.) и MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41. и 42.);
- 4) постројења и опрема у припреми евидентирају сходно члану 4. став 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.
- 5) набавка лијекова и медицинског материјала и обрачун излазне вредности залиха признаје, вреднује и евидентира сходно члану 15. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процјенама Дома здравља и члану 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;
- 6) врши процјена наплативости и исправка вриједности потраживања која нису наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци сходно члану 16. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и члану 50. став 9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;
- 7) класификација обавеза по рочности, евидентирање обавеза за камате и расхода камата врши сходно члану 18. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и члану 33. став 13), члану 34. став 4) и члану 38. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;
- 8) на позицијама ванбилансне активе и пасиве не евидентира дугорочни кредит који је исказан билансно, а евидентира туђа имовина уступљена на коришћење у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.;
- 9) биланс токова готовине сачињава сходно MPC 7 - Извјештај о токовима готовине и одредбама Правилника о садржини и форми образаца

- финансијских извјештаја за привредна друштва и друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 30.06.2022. године;
- 10) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 1) запошљавање врши на систематизована и непопуњена радна мјеста сходно члану 26. Закона о раду и одредбама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста;
- 2) уговори о дјелу закључују за послове који нису систематизовани и који су ван дјелатности установе, сходно члану 205. Закона о раду;
- 3) помоћне књиге непокретности, постројења и опреме и залиха успоставе на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима у складу са чланом 12. став 5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 4) благајничко пословање, управљање готовим новцем, контрола књиговодствених исправа, евидентирање пословних догађаја врши сходно члану 9. и 11. став 8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и члану 2. став 2), члану 3. став 1) тачка њ) и члану 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем;
- 5) изврши регистрација Дома здравља на веб портал „е-набавке“ и да се за набавке роба и услуга примјењују одредбе Закона о јавним набавкама како је прописано чланом 6., 18. и 75. наведеног закона;
- 6) предузму активности наплате датих позајмица запосленима;
- 7) основни капитал исказан у пословним књигама и основни капитал у судском регистру међусобно ускладе, како је дефинисано чланом 22. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској.

Препоручује се управном одбору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 8) изврши усклађивање Правилника о платама и накнадама запослених у ЈЗУ Дому здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и Одлуке о висини накнаде за рад у дежурству и накнаде за приправност са чланом 31. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, који је у примјени од 01.08.2022. године;
- 9) да се предузму активности у циљу рјешавања имовинско-правних односа над земљиштем те у складу с тим изврши евидентирање у пословним евиденцијама Дома здравља.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби;
- Закон о здравственом осигурању;
- Закон о здравственој заштити, члан 124.;
- Закон о раду, чл 5.-17., 26.-96. и 204.-208.;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о рачуноводству и ревизији;
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске;
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, VII, X, XII, XIII;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, чл 25.-27.;
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској;
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској;
- Одлука о утврђивању цијене рада у области здравства и социјалне заштите;
- Одлука о начину финансирања здравствене заштите у Републици Српској у 2021. години;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске и Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем;
- Одлука о партиципацији;
- Статут Дома здравља;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста;
- Одлука о висини накнаде за рад у дежурству и накнаде за приправност.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче (у даљем тексту: Дом здравља) је правно лице основано 1994. године Одлуком Скупштине Општине Чајниче о оснивању с циљем обављања здравствене дјелатности од посебног друштвеног интереса на подручју Општине Чајниче те Одлуком о усаглашавању Одлуке о оснивању са Законом о класификацији дјелатности и регистру пословних субјеката у Републици Српској. Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везана за рад Дома здравља регулисана су Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“ број 68/07, 109/12 и 44/16), Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“ број 106/09 и 44/15) и Законом о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“ број 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16, 94/19 и 44/20). Дом здравља је здравствена установа која путем тимова породичне медицине обезбјеђује и пружа здравствену заштиту по моделу породичне медицине.

Органи управљања Дома здравља су директор и управни одбор које именује и разрешава оснивач. Дом здравља се финансира из средстава Фонда здравственог осигурања Републике Српске, буџета оснивача, наплате извршених услуга од корисника здравствене заштите и других извора финансирања. Сједиште Дома здравља је у Чајничу, Улица Игумана Василија бб, а дјелатност се обавља и у двије подручне амбуланте.

У складу са чланом 20. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске Дом здравља је 05.12.2022. године доставио Примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2021. године. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила изнесене примједбе са образложењима и исте нису уважене.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом Дома здравља утврђена је дјелатност установе, надлежност, унутрашња организација, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора и Управног одбора, као и друга питања значајна за рад установе.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче систематизовано је 19 радних мјеста са 30 извршилаца (29 извршилаца на пуно радно вријеме и 1 извршилац на непуно радно вријеме). На дан 31.12.2021. године запослен је, поред директора, 31 извршилац и то 29 на неодређено вријеме и 2 извршиоца на одређено вријеме.

Структура и стварни број запослених на дан 31.12.2021. није усклађен са бројем и структуром запослених дефинисаних Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста. Радни однос са пет запослених није заснован у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста у Дому здравља, што није у складу са чланом 26. Закона о раду („Службени гласник

Републике Српске“ број 1/16, 66/18). Један извршилац запослен је на радном мјесту које није систематизовано (медицинска сестра у подручној амбулатни Миљено), а на радна мјеста главна сестра, финансијски књиговођа, медицински техничар (у служби хитне помоћи, лаборант) и спремачица запослен је по један извршилац више у односу на број систематизован Правилником.

Домом здравља руководи вршилац дужности директора који је именован без проведеног поступка јавне конкуренције, што није у складу са чланом 18. став 2) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“ број 68/07, 109/12 и 44/16), којим је прописано да директора именује и разрјешава оснивач на мандат од четири године и уз претходно проведено поступак јавне конкуренције.

У 2021. години актуелно је 12 уговора о дјелу који су закључени за систематизована радна мјеста (медицинских сестара/техничара и возача) и у оквиру дјелатности послодавца у нето износу од 12.600 КМ, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и извршен сходно члану 2., члану 4. став (1. и 2.), члану 5., 15. став 3), члану 17. став 4) и члану 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер нису извршене активности уредног инвентарисања (означавања инвентурним бројевима), није извршено усаглашавање обавеза, дијела потраживања и дијела новчаних средстава путем извода и конфирмација, није пописана туђа имовина уступљена на коришћење (18.563 КМ), те извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања потраживања и обавеза односно износе неусаглашених потраживања и обавеза и разлоге неусаглашености.

Помоћне књиге непокретности, постројења и опреме као и залиха нису успостављене те није омогућен увид у аналитичке податке као ни хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на сталним и текућим средствима сходно члану 12. став 5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20).

Контролне активности дефинисане су дјелимично кроз Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Правилник о поступку директног споразума, као и правилницима о платама и накнадама, репрезентацији, употреби службених возила, о благајничком пословању и одлукама о висини благајничког максимума, накнадама у дежурству и други. У октобру 2021. године донесен је Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља Чајниче.

Дом здравља донио је Правилник о платама и накнадама запослених у ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и Одлуку о висини накнаде за рад у дежурству и накнаде за приправност према којима је вршен обрачун плата као и накнада за дежурства. Наведена интерна акта у дијелу који се односи на обрачун накнаде за дежурство нису у складу са чланом 31. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 66/18 до 31.5.2021. и 49/21 од 1.6.2021. године), јер је истима утврђен виши коефицијент за обрачун накнаде за дежурство у односу на прописани. Коефицијент и начин обрачуна накнаде који је утврђен интерним актима односи се на секундарни и терцијарни ниво здравствене заштите.

Благајничко пословање и управљање готовим новцем није вршено у складу са чланом 11. став 8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и чланом

2. став 2), чланом 3. став 1) тачка њ) и чланом 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, број 86/12 и 10/14), јер полог новца са помоћних на главну благајну, достављање исправа на књижење и уплате средстава од партиципације на трансакциони рачун нису вршене у прописаном року (вршене су 1-2 пута мјесечно), налози благајни и извјештаји благајне нису контролисани прије уноса у пословне евиденције и плаћање добара и услуга (у најмањем износу од 12.178 КМ) вршено је готовим новцем за рачуне преко 200 КМ.

Такође, рачуни роба и услуга евидентирани на расходима нису контролисани прије уноса у пословне евиденције и нису поштовани прописани рокови за евидентирање (трошкови камата), што није у складу са чланом 9. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, који прописује обавезне елементе књиговодствене исправе, начин вршења контроле истих прије уноса у пословне књиге, као и рокове за евидентирање пословних промјена.

В.д. директора Дома здравља именовано је лице за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле. Дом здравља сачинио је годишњи извјештај у папирном облику, али није извршио електронско попуњавање обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину са прилозима сходно одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле (Службени гласник Републике Српске“ број 1/22). Такође, Дом здравља није донио план за успостављање финансијског управљања и контроле за 2021. као ни за 2022. годину.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима, што је осим у овој тачки наведено и у већини тачака извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **запошљавање врши на систематизована и непопуњена радна мјеста сходно члану 26. Закона о раду и одредбама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста;**
- **уговори о дјелу закључују за послове који нису систематизовани и који су ван дјелатности установе, сходно члану 205. Закона о раду;**
- **поступци и процедуре пописа имовине и обавеза, утврђивање и исказивање стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза, те извјештавање о попису врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **помоћне књиге непокретности, постројења и опреме и залиха успоставе на начин да обезбиједи аналитичке податке и увид у хронолошки приказ промјена извршених пословних догађаја на средствима у складу са чланом 12. став 5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;**
- **благајничко пословање, управљање готовим новцем, контрола књиговодствених исправа и евидентирање пословних догађаја врши сходно члану 9. и 11. став 8) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и члану 2. став 2), члану 3. став 1) тачка њ) и члану 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.**

Препоручује се управном одбору Дома здравља да обезбиједи да се изврши усклађивање Правилника о платама и накнадама запослених у ЈЗУ Дому

здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и Одлуке о висини накнаде за рад у дежурству и накнаде за приправност са чланом 31. Закона о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске, који је у примјени од 01.08.2022. године.

4. Набавке

Планом јавних набавки Дома здравља планиране су набавке укупне вриједности 57.750 КМ (без ПДВ-а). Према Извјештају о реализованим набавкама у току 2021. године проведено је два поступка путем директног споразума укупне вриједности од 4.036 КМ без ПДВ-а, односно 6% од укупно планираног износа.

Ревизијским испитивањем обухваћени су поменути проведени поступци јавне набавке.

Није извршена пријава и регистрација Дома здравља на веб портал Е-набавке сходно Упутству о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки информационом систему „е-набавке“ („Службени гласник БиХ“ број 90/14 и 53/15). С тим у вези, за проведене поступке није ни достављен Извјештај о проведеном поступку јавне набавке Агенцији за јавне набавке нити су на веб страници објављене основне информације о додјели уговора, што није у складу са чланом 75. Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“ број 38/14).

Такође, ревизијским испитивањем имовине и расхода утврђено је да су набавке материјала (стоматолошки материјал, лабораторијски материјал, материјал за РТГ, санитарски материјал и потрошни материјал), горива, угља, опреме и услуга (поправке аутомобила, санација крова, те интелектуалне услуге) у износу од 62.057 КМ извршене без провођења процедура јавних набавки, што није у складу са чланом 6. и 18. Закона о јавним набавкама којим је прописано да је уговорни орган дужан да додјељује уговоре о јавној набавци робе, услуга и радова примјењујући поступке дефинисане овим законом и подзаконским актима и да се поступак јавне набавке покреће доношењем одлуке о покретању поступка јавне набавке.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се изврши регистрација Дома здравља на веб портал „е-набавке“ и да се за набавке роба и услуга примјењују одредбе Закона о јавним набавкама како је прописано чланом 6., 18. и 75. наведеног закона.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Програмом рада и финансијским планом Дома здравља за 2021. годину планирани су укупни приходи у износу од 842.630 КМ и укупни расходи у износу од 912.288 КМ.

Планирани приходи односе се на приходе од Фонда здравственог осигурања по основу финансирања примарног нивоа здравствене заштите (735.810 КМ), приходе од партиципације (10.000 КМ), комерцијалних услуга (4.000 КМ), донација Општине (84.000 КМ) и остале (8.820 КМ).

Укупни планирани расходи односе се на трошкове бруто зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (758.700 КМ), трошкове материјала (54.100 КМ), трошкове горива, енергије и гријања (30.300 КМ), накнада ван радног односа (20.000 КМ), поштанских, телекомуникационих и комуналних услуга (6.824 КМ), одржавања основних средстава (12.000 КМ), репрезентације (3.000 КМ), осигурања (2.350 КМ),

платног промета (1.900 КМ), отплату дуга Фонду здравственог осигурања (13.714 КМ) те остале трошкове (9.400 КМ).

Основни оквир за сачињавање Финансијског плана Дома здравља представља Уговор закључен на годишњем нивоу, између Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Дома здравља, којим су регулисана међусобна права и обавезе у пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите и других здравствених услуга. Планирана уговорена вриједност здравствених услуга која се признаје Дому здравља, значајно је мања од вриједности услуга које пружа Дом здравља, а Финансијски план базиран на наведеним моделима планирања, обрачуна и одобравања средстава не представља реалан оквир за остварење планираних циљева. Наведена чињеница у највећој мјери генерише планирање већег износа расхода у односу на приходе, те остварени губитак текућег периода.

6. Финансијски извјештаји

Дом здравља припремио је и презентовао финансијске извјештаје у обрасцима који су прописани Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“ број 63/16).

6.1. Биланс успјеха

Извршење финансијског плана Дома здравља за 2021. годину исказано је у обрасцу Биланс успјеха у којем су исказани укупни приходи у износу од 1.037.832 КМ и виши су за 23% у односу на планиране приходе. Укупни расходи исказани су у износу од 1.086.795 КМ и виши су за 19% од планираних.

6.1.1. Приходи

Укупни приходи односе се на пословне приходе (965.676 КМ), финансијске приходе (8.820 КМ) и остале приходе (63.336 КМ). Пословне приходе чине приходи од продаје учинака, приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују и остали пословни приходи.

Приходи од продаје учинака исказани су у износу од 782.630 КМ и односе се на приходе остварене по основу Уговора са Фондом здравственог осигурања о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите и превоза пацијената (742.579 КМ), специјалистичких услуга педијатрије (24.786 КМ), приходе од партиципације (12.355 КМ) и од других услуга (2.910 КМ).

Приходи по основу Уговора са Фондом здравственог осигурања о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите и превоза пацијената евидентирани су на основу испостављених мјесечних фактура Фонду здравственог осигурања у висини једне дванаестине (1/12) уговореног износа одвојено по областима финансирања (примарна заштита, превоз пацијената и педијатрија).

Приходи по основу партиципације исказани су у износу од 12.355 КМ.

Приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују исказани су у износу од 84.000 КМ, а односе се на приходе остварене по основу дотација оснивача. Приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују прецијењени су у износу од 84.000 КМ, за колико су потцијењени остали пословни приходи, што није у складу са чланом 53. Правилника о контном оквиру и саржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“ број 106/15), јер су приходи од

дотација класификовани као приходи од повећања вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава који се не амортизују.

Остали пословни приходи исказани у износу од 99.046 КМ односе се на приход по основу дониране медицинске опреме (ултразвучни апарати, рендген апарат, дефибрилатор). Остали пословни приходи (приходи од донација) прецијењени су у износу од 75.183 КМ, а потцијењени су разграничени приходи и примљене донације у износу од 83.729 КМ и финансијски резултат (губитак) текуће године у износу од 75.183 КМ, јер су приходи по основу дониране опреме евидентирани у цјелости у текућој години, а нису признати на систематској основи у билансу успеха током периода у којима се признају повезани расходи те приликом признавања није евидентиран износ од 8.546 КМ вриједности дониране опреме, што није у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 12. и 17.) и члану 28. и 53. Правилника о контном оквиру и саржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике што је наведено и под тачком 6.2.1.1. и 6.2.2. извјештаја.

Финансијски приходи исказани су у износу од 8.820 КМ, а односе се на затезне камате на главни дуг по основу судског поступка из ранијих година по извршењу Основног суда у Фочи у корист Дома здравља.

Остали приходи исказани су у износу 63.336 КМ и у највећем износу односе се на отпис застарјелих обавеза по одлуци управног одбора (41.930 КМ), као и отпис обавеза за доприносе за пензијско-инвалидско осигурање за запосленог установе измиренних од стране Министарства здравља и социјалне заштите због одласка запосленог у пензију.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се разграничени приходи и примљене донације као и приходи од донација признају и евидентирају сходно МРС 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 12. и 17.) и члану 32. и 57. Правилника о контном оквиру и саржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.

6.1.2. Расходи

Расходи су исказани у укупном износу од 1.086.795 КМ. Чине их пословни расходи (1.034.688 КМ), финансијски расходи (12.696 КМ) и остали расходи (39.411 КМ).

6.1.2.1. Пословни расходи

Пословни расходи односе се на трошкове материјала, трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних примања, трошкове производних услуга, трошкове амортизације, нематеријалне трошкове и трошкове пореза.

Трошкови материјала исказани су у износу од 119.574 КМ, а чине их трошкови материјала за израду учинака у износу од 18.523 КМ, трошкови осталог материјала у износу од 60.313 КМ и трошкови горива и енергије у износу од 40.738 КМ.

Трошкови материјала за израду учинака односе се на трошкове стоматолошког материјала (2.047 КМ), лабораторијског материјала (12.565 КМ), материјала за РТГ (1.206 КМ) те други потрошни и санитетски материјал (2.705 КМ).

Трошкови осталог материјала односе се на трошкове лијекова (29.823 КМ), ХТЗ опрему и ауто-гуме (18.143 КМ) издате у употребу које се отписују у цјелости, трошкове материјала за одржавање хигијене (1.489 КМ), трошкове текућег одржавања основних средстава (7.356 КМ), канцеларијски и други материјал (3.502 КМ).

На трошковима материјала није исказан обрачун излазне вриједности залиха, што није у складу са чланом 15. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља Васо Пелагић Чајниче. Дом здравља нема успостављену складишну и материјалну евиденцију залиха лијекова и медицинског материјала те набавка материјала и издавање у употребу (трошење) током године нису евидентирани преко залиха, већ директно на трошковима те су за потребе састављања финансијског извјештаја на дан 31.12.2021. године трошкови материјала умањени, а залихе евидентирани у наведеном износу, што је наведено и под тачком 3. и 6.2.1.2. извјештаја.

Трошкове горива и енергије чине трошкове горива (18.278 КМ), угља (15.576 КМ) и трошкови електричне енергије (6.884 КМ).

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода исказани су у износу од 811.084 КМ, а односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада (780.116 КМ) и остале личне расходе (30.968 КМ).

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада односе се на трошкове бруто зарада у износу од 549.345 КМ, трошкове бруто накнада члановима управног и надзорног одбора у износу од 360 КМ и трошкове бруто накнада члановима одбора и комисија у износу од 230.411 КМ. На трошковима бруто накнада члановима одбора за ревизију, других одбора и комисија класификовани су доприноси на зараде, што није у складу са чланом 40. став (2. и 3.) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Остали лични расходи односе се на трошкове отпремнина, награда и помоћи у износу од 11.508 КМ, трошкове запослених на службеном путу у износу од 2.255 КМ и трошкове бруто осталих личних расхода у износу од 17.205 КМ.

Трошкови бруто зарада и накнада зарада, финансијски резултат (губитак) текуће године и обавезе за зараде и накнаде зарада потцијењени су у износу од 21.204 КМ, што није у складу са MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27. и 28.), јер нису исказани обрачунати доприноси на плате за децембар мјесец 2021. године, као и порез и доприноси на накнаде члановима управног одбора.

Такође, трошкови бруто зарада и накнада зарада и осталих личних расхода и губитак текуће године прецијењени су у износу од 49.706 КМ, за колико је потцијењен губитак ранијих година, што није у складу са MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41. и 42.) јер није извршена ретроспективна корекција материјално значајних грешака, те су у 2021. години евидентирани расходи из ранијег периода (порез и доприноси на плате из 2020. године, као и ранијих година, помоћи и накнаде превоза из 2020. године).

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 53.812 КМ, а односе се на трошкове транспортних услуга (6.443 КМ), трошкове услуга одржавања (1.669 КМ), те трошкове осталих услуга (45.700 КМ). Трошкови осталих услуга највећим дијелом односе се на накнаде за рад ван радног односа - уговоре о дјелу (32.935 КМ).

Трошкови производних услуга и губитак текуће године прецијењени су у износу од 12.835 КМ, за колико је потцијењен губитак ранијих година, што није у складу са MPC 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41. и 42.), јер није извршена ретроспективна корекција материјално значајне грешке те су нето накнаде из ранијих година по уговорима о дјелу евидентирани на расходима текуће године.

Трошкови амортизације исказани су у износу од 34.649 КМ и односе на расходе по основу амортизације сталне имовине.

Нематеријални трошкови и трошкови пореза исказани су у износу од 15.569 КМ и односе се на трошкове непроизводних услуга у износу од 3.309 КМ, трошкове

репрезентације у износу од 5.413 КМ, трошкове премије осигурања у износу од 1.151 КМ, трошкове платног промета у износу од 2.009 КМ, трошкове пореза у износу од 384 КМ и остале нематеријалне трошкове у износу од 3.303 КМ.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се расходи и обавезе евидентирају, а ретроспективне корекције материјално значајних грешака врше сходно МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 27. и 28.) и МРС 8 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 41. и 42.).

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 12.696 КМ и у цјелости се односе на расходе камата. Расходи камата односе се на камате по Уговору о зајму са Фондом здравственог осигурања у износу од 6.173 КМ, затезне камате у земљи 904 КМ и камате за неблаговремено плаћене јавне приходе по Рјешењима Пореске управе Републике Српске у износу од 5.617 КМ. Расходи за камате прецијењени су за износ од 3.086 КМ по основу учињене грешке приликом закључних књижења. Као што је наведено под тачком 3. извјештаја, расходи камата нису евидентирани у прописаним роковима сходно члану 9. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

6.1.2.3. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 39.411 КМ и односе се на трошкове поступка по рјешењима Пореске управе (37.709 КМ), судске трошкове (702 КМ) и умањење средстава од Фонда здравственог осигурања по основу казне утврђене по извршеној контроли у вези са поштивањем одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (1.000 КМ).

6.1.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за период 01.01- 31.12.2021. године исказан је укупан нето губитак текуће године у износу од 48.963 КМ. Као што је наведено под тачкама 6.1.1, 6.1.2.1, 6.2.1.2. извјештаја финансијски резултат (нето губитак) текуће године потцијењен је у најмањем износу од 74.898 КМ и то по основу прецијењених осталих пословних прихода (75.183 КМ), расхода бруто плата (49.706 КМ) и производних услуга (12.835 КМ) и потцијењених расхода бруто плата (21.204 КМ) и расхода од усклађивања вриједности у износу од (41.052 КМ).

6.2. Биланс стања

6.2.1. Актива

Укупна пословна актива исказана је у износу од 2.545.303 КМ, а односи се на стална средства, текућа средства и губитак изнад висине капитала. Пословна актива потцијењена је у износу од 85.540 КМ по основу некоригованих потраживања (42.655 КМ), неевидентираних вриједности дониране опреме (8.546 КМ) и потцијењеног губитка изнад висине капитала (119.649 КМ), што је наведено под тачкама 6.2.1.1., 6.2.1.2. и 6.2.1.3. извјештаја.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у износу од 1.450.653 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 692.278 КМ и нето вриједности 758.375 КМ, а чине их у цјелости некретнине, постројења и опрема.

Некретнине, постројења и опрема исказане су у износу 758.375 КМ нето вриједности, а чине их грађевински објекти и постројења и опрема.

Земљиште се не води у пословним евиденцијама Дома здравља због неријешених имовинско-правних односа над истим и уписаног права заједничке својине Дома здравља и физичког лица (власника стана у склопу пословног објекта Дома здравља) приликом излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима. Установа се више пута обратила оснивачу и Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове у циљу рјешавања имовинско-правних односа, али до завршетка ревизијских активности иста нису ријешена.

Грађевински објекти исказани су у износу 862.939 КМ бруто вриједности, 315.992 КМ исправке вриједности и 546.947 КМ нето вриједности, а односе се на објекат здравствене дјелатности и помоћне објекте Дома здравља у Чајничу. У току 2021. године није било улагања у објекат Дома здравља, а извршен је пренос амбуланте у Заборуку у ванбилансу евиденцију, јер се иста води у оквиру пословних евиденција Општине Чајниче.

Постројења и опрема исказани су у износу од 587.714 КМ бруто књиговодствене вриједности, 376.286 КМ исправке вриједности и 211.428 КМ нето књиговодствене вриједности. Постројења и опрема прецијењена су у износу од 63.214 КМ, а некретнине, потројења и опрема у припреми потцијењена у износу од 71.760 КМ, јер је донирана медицинска опрема евидентирана на постројењима и опреми, а иста није кориштена и није стављена у употребу, те код одмјеравања приликом признавања исте није евидентирана укупна вриједност опреме (неевидентирана разлика од 8.546 КМ), што није у складу са чланом 4. став 12) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике. Такође, као што је наведено под тачком 6.1.1. и 6.2.2. извјештаја признавање разграничених прихода и примљених донација и осталих пословних прихода није вршено сходно захтјевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи (параграф 12. и 17).

Препоручује се управном одбору Дома здравља да обезбиједи да се предузму активности у циљу рјешавања имовинско-правних односа над земљиштем и у складу с тим изврши евидентирање у пословним евиденцијама Дома здравља.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се постројења и опрема у припреми евидентирају сходно члану 4. став 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.

6.2.1.2. Текућа средства

Залихе робе исказане су у износу од 12.834 КМ, а односе се у потпуности на залихе лијекова и медицинског материјала. Дом здравља набавку лијекова и медицинског материјала те издавање у употребу (трошење) током године није водио на залихама, већ је за потребе састављања финансијског извјештаја умањео трошкове и евидентирао залихе у наведеном износу, што није у складу чланом 15. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља Васо Пелагић Чајниче. Такође, залихе материјала класификоване су као залихе робе, што није у складу са чланом 8. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 69.604 КМ и односе се на потраживања од купаца у земљи (8.645 КМ), друга краткорочна потраживања (59.356 КМ) и сумњива и спорна потраживања (1.603 КМ).

Потраживања од купаца односе се на потраживања према Фонду здравственог осигурања по Уговору о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите као и на потраживања из ранијих година према правним лицима и удружењима за извршене услуге (5.958 KM).

Уговором између Фонда здравственог осигурања и Дома здравља регулисана су међусобна права и обавезе у пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите по основу обима и квалитета здравствених услуга, укупног износа надокнаде за извршене услуге здравствене заштите, начина обрачунавања и плаћања трошкова ових услуга, контроле извршења обавеза из уговора и начина рјешавања спорних питања. Током године, Дом здравља је испостављао мјесечне фактуре Фонду здравственог осигурања у висини једне дванаестине (1/12) уговореног износа одвојено по областима финансирања (примарна заштита, превоз пацијената и педијатрија). По истеку године Фонд здравственог осигурања доставио је Дому здравља коначан обрачун реализације који је умањен за износ од 34.882 KM (исказан на расходима) и то по основу казне (1.000 KM), услуга који су извршили други (7.156 KM), рефундација (167 KM), те ефеката лијекова односно прекорачења прописаних лијекова на рецепт изнад уговорених (26.559 KM). Такође, мјесечним компензацијама извршено је пребијање међусобних потраживања и обавеза Фонда здравственог осигурања и Дома здравља, што је наведено под тачком 6.2.2.2. извјештаја.

Друга краткорочна потраживања исказана су у износу од 59.356 KM, а односе се на дате позајмице запосленима установе (3.261 KM), потраживања од Фонда дјечије заштите из ранијих година за која нису стечени услови рефундације (35.094 KM) и потраживања од општине (21.000 KM).

Краткорочна потраживања прецијењена су у износу од 42.655 KM, а потцијењени су расходи од усклађивања вриједности имовине (41.052 KM), губитак текуће године (41.052 KM) и губитак ранијих година (1.603 KM), јер иста нису коригована и евидентирана сходно члану 16. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља Васо Пелагић Чајниче и члану 46. став 10) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике.

У оквиру потраживања исказане су и позајмице запосленим, а послови позајмљивања нису у надлежности Дома здравља. До дана завршетка ревизије нису предузете активности наплате датих позајмица.

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 10.863 KM, а односе на готовину на пословним рачунима у домаћој валути у износу од 10.699 KM, готовину на пословним рачунима у иностраној валути у износу од 98 KM и готовину у благајни у износу од 66 KM. Додатна образложења дата су у тачки 3. извјештаја.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- **набавка лијекова и медицинског материјала и обрачун излазне вредности залиха признаје, вреднује и евидентира сходно члану 15. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процјенама Дома здравља и члану 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;**
- **врши процјена наплативости и исправка вриједности потраживања која нису наплаћена по истеку рока од 12 мјесеци сходно члану 16. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама ЈЗУ Дом здравља Васо Пелагић Чајниче**

и члану 50. став 9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;

- **предузму активности наплате датих позајмица запосленима.**

6.2.1.3. Губитак изнад висине капитала

Губитак изнад висине капитала исказан у активи биланса стања износи 1.692.827 КМ, а чине га губитак ранијих година (1.643.864 КМ) и губитак текуће године (48.963 КМ).

Као што је наведено под тачкама 6.1.2.1., 6.2.1.2. и 6.2.2.2. извјештаја губитак ранијих година потцијењен је у износу од 44.751 КМ по основу евидентираних расхода ранијих година у текућој години у износу од 62.541 КМ (брutto плата и накнада у износу од 49.706 КМ и производних услуга у износу од 12.835 КМ), неевидентираних расхода од усклађивања вриједности по основу некоригованих потраживања директно класификованих као спорна (1.603 КМ) и погрешно исказаних односно прецијењених расхода камата и обавеза у ранијим годинама (19.393 КМ). Као што је наведено под тачком 6.1.3. извјештаја финансијских резултат текуће године потцијењен је за 74.898 КМ, те је губитак изнад висине капитала потцијењен у најмањем износу од 119.649 КМ.

6.2.2. Пасива

Укупна пословна пасива исказана је у износу од 2.545.303 КМ, а односи се на пословну пасиву коју чине основни капитал, нераспоређени добитак ранијих година, губитак до висине капитала и обавезе. Пословна пасива потцијењена је у износу од 85.540 КМ по основу неевидентираних (21.204 КМ) и погрешно евидентираних обавеза (19.393 КМ) као и неевидентираних разграничених прихода и примљених донација (83.729 КМ), што је наведено под тачком 6.1.1. и 6.2.2.2. извјештаја.

6.2.2.1. Капитал

Структуру капитала на дан 31.12.2021. године чине основни капитал (870.436 КМ), статутарне резерве (25.804 КМ), нераспоређени добитак (220.202 КМ) и губитак до висине капитала у износу од 1.116.442 КМ. Основни капитал у потпуности чини државни капитал. У судском регистру по Рјешењу Окружног привредног суда Требиње од 31.03.2021. године уписани и уплаћени основни капитал Дома здравља износи 0 КМ. Нераспоређени добитак ранијих година односи се период прије 2010. године, а Статутом није дефинисан начин распореда добити и покрића губитка. Губитак до висине капитала односи се на губитак из ранијих година.

Основни капитал исказан у пословним књигама Дома здравља на дан 31.12.2021. године и основни капитал у судском регистру нису међусобно усклађени, како је дефинисано чланом 22. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 67/13, 15/16 и 84/19).

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се основни капитал исказан у пословним књигама и основни капитал у судском регистру међусобно ускладе, како је дефинисано чланом 22. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској.

6.2.2.2. Обавезе

Обавезе на дан 31.12.2021. године исказане су у износу од 2.545.303 КМ, а односе се на дугорочне и краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе исказане су у износу од 845.756 КМ и односе се на дугорочне кредите у земљи у износу од 119.983 КМ и остале дугорочне обавезе у износу од 725.773 КМ.

Дугорочни кредити у земљи исказани су у износу од 119.983 КМ и односе се на обавезе за дозначена средства по Уговору о зајму са Фондом здравственог осигурања Републике Српске од 31.12.2008. године и Анексу Уговора о зајму од 30.05.2018. године. У току 2021. године по основу преосталог дијела главнице измирено је 10.624 КМ главног дуга и 3.086 КМ камате путем извршених мјесечних компензација међусобних потраживања и обавеза Фонда здравственог осигурања и Дома здравља. Дугорочни кредити у земљи прецијењени су у износу од 11.018 КМ, за колико су потцијењене краткорочне обавезе за дио обавеза који доспијева на плаћање у периоду од годину дана, јер је износ дуга по главници који доспијева на плаћање у периоду до годину дана евидентиран на дугорочним обавезама, што није у складу са чланом 29. став 6) и чланом 30. став 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике.

Остале дугорочне обавезе исказане у износу од 725.773 КМ односе се на обавезе по Рјешењу Министарства финансија Републике Српске о одгођеном плаћању пореског дуга из 2016. године, којим је одобрено одгођено плаћање пореског дуга у износу од 750.799 КМ на период од 60 мјесеци и уз грејс период од једне године. Рјешењем Министарства финансија од 10.08.2022. године укинута је одгода плаћања пореског дуга јер Дом здравља није измиривао доспјеле обавезе.

Краткорочне обавезе исказане су у износу од 1.699.547 КМ, а чине их обавезе из пословања (122.733 КМ), обавезе за зараде и накнаде зарада (1.383.641 КМ), друге обавезе (93.036 КМ), обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (80.744 КМ) и пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања (19.393 КМ).

Обавезе из пословања односе се на обавезе према добављачима из Републике Српске (120.403 КМ) и Брчко дистрикта (2.329 КМ).

Обавезе за зараде и накнаде зарада односе се на обавезе за нето зараде (184.101 КМ), за порезе на зараде и накнаде (144.780 КМ) и доприносе на зараде и накнаде (1.054.760 КМ). Обавезе за зараде и накнаде зарада потцијењене су за износ од 21.204 КМ по основу неисказаних обрачунатих доприноса на плате за децембар 2021. године и накнаде члановима управног одбора, што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја.

Друге обавезе исказане у износу од 93.036 КМ односе се на накнаду за превоз (71.256 КМ) отпремнине (6.574 КМ), накнаде за управни одбор (180 КМ) и друге накнаде за помоћ запосленима (10.096 КМ), као и по основу уговора о дјелу (4.930 КМ).

Обавезе за остале порезе доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 80.744 КМ, а односе се на обавезе за порезе, доприносе по уговору о дјелу и на накнаде управног одбора из ранијих година (73.718 КМ) и друге обавезе.

Од укупно исказаних обавеза по основу зарада и накнада, других обавеза и обавеза за остале порезе и доприносе највећи дио (1.217.352 КМ) односи се на обавезе из периода 2012-2020. година.

Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања односе на евидентиране обрачунате камате на преостали дуг по основу Уговора о зајму са Фондом здравственог осигурања (19.393 КМ). Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања прецијењене су у износу од 19.393 КМ за колико је прецијењен губитак из ранијих година, јер је у ранијим годинама на расходима и

пасивним временским разграничењима евидентиран износ укупне камате по ануитетном плану за цијели период трајања уговора о зајму, што није у складу са чланом 18. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче, те чланом 34. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге друга правна лица и предузетнике. Евидентирани износ се на дан билансирања затварао путем извршене компензације са Фондом здравственог осигурања за предметну годину.

До дана 28.02.2022. измирено је укупно 151.701 КМ обавеза.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- **класификација обавеза по рочности врши сходно члану 33. став 13) и члану 34. став 4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године;**
- **обавезе за камате и расходи камата евидентирају сходно члану 18. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и процјенама ЈЗУ Дом здравља „Васо Пелагић“ Чајниче и члану 38. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.**

6.2.3. Ванбилансна евиденција

На позицијама ванбилансне активе и пасиве евидентиран је износ од 218.807 КМ, а односи се на вриједност објекта подручне амбуланте Заборак која је у току 2021. године пренесена из билансне у ванбилансну евиденцију, а води у евиденцијама оснивача (62.797 КМ) те на укупан износ главног дуга евидентиран у ранијем периоду дефинисан у члану 3. и 4. Уговора о зајму са Фондом здравственог осигурања из 2018. године који се води у билансним евиденцијама установе (156.010 КМ).

Имовина уступљена на коришћење током 2021. године од Фонда здравственог осигурања у циљу имплементације новог софтвера породичне медицине (рачунари и читачи) у вриједности од 18.563 КМ није пописана нити исказана у ванбилансној евиденцији установе, што је наведено под тачком 3. извјештаја.

С тим у вези, дугорочни кредит и имовина уступљена на коришћење на позицијама ванбилансне активе и пасиве нису евидентирани и исказани сходно члану 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се на позицијама ванбилансне активе и пасиве не евидентира дугорочни кредит који је исказан билансно, а евидентира туђа имовина уступљена на коришћење у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 01.01.2022. године.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу токова готовине на дан 31.12.2021. године исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 940.692 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу од 952.816 КМ. Нето одлив готовине исказан је у износу од 12.124 КМ, готовина на почетку обрачунског периода у износу од 22.987 КМ и готовина на крају обрачунског периода у износу од 10.863 КМ.

Укупни приливи прецијењени су у најмањем износу од 112.760 КМ, јер су на приливима премија субвенција и дотација исказане неготовинске ставке односно донација медицинске опреме и ненаплаћена потраживања од Општине, а приликом утврђивања прилива од купаца нису укључене промјене на исказаним потраживањима. Укупни одливи прецијењени су у износу од 3.760 КМ, јер су у одливима по основу плаћања камате укључене неизмирене обавезе и грешка приликом закључних књижења и у најмањем износу од 109.000 КМ нису приказани на основу одговарајућих података презентованих у Билансу стања и Билансу успјеха и података из књиговодствене евиденције Дома здравља већ је извршено поравнање стања са исказаном готовином на крају обрачунског периода. Такође, у билансу токова готовине нису исказане проведене компензације са Фондом здравственог осигурања.

Биланс токова готовине није сачињен сходно члану 8., члану 10. став (2. и 3.), члану 14. став 4), члану 11. став 4) и члану 17. став 3) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге и друга правна лица и предузетнике и МРС 7 - Извјештај о токовима готовине (параграф 14., 16. и 43.) и не пружа релевантне информације о новчаним токовима.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се биланс токова готовине сачињава сходно МРС 7 - Извјештај о токовима готовине и одредбама Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике, који је у примјени од 30.06.2022. године.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Дом здравља наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања. Природа пословања Дома здравља је од јавног и општег интереса за локалну заједницу, што представља реалну претпоставку сталности пословања.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу достављене писане информације за потребе ревизије и информације о судским споровима објелодањене у Напоменама уз финансијске извјештаје на дан 31.12.2021. године против Дома здравља није било покренутих судских спорова, нити судских спорова Дома здравља против трећих лица.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињене су Напомене које пружају неопходне опште податке о Дому здравља, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама.

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису извршена објелодањивања стопе амортизације и корисног вијека употребе, потпуне информације о промјенама у току године за сваку ставку некретнина, постројења и опреме, статуса власништва и удјела својине над земљиштем, потпуне информације о начину вођења залиха и промјенама на залихама, грешкама из претходног периода, информације о структури и износу свих прилива и одлива готовине, неготовинским трансакцијама, компензацијама и друге информације значајне за разумијевање средстава, обавеза, капитала, прихода, расхода и токова готовине, што није у складу са захтјевима МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 113.), МРС 2 - Залихе (параграф 36. и 37.), МРС 7 - Извјештај о токовима готовине, МРС 8 –

Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке (параграф 49.), МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 73. и 74.) и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања.

Ревизијски тим

Сњежана Саватић Бањац, с.р.

Драгана Коцо, с.р.